La Mediterrània antiga ofereix un marc incomparable per a estudiar els efectes de la hibridació cultural

L'ICAC-CERCA va acollir, el passat 21 de març, una sessió magistral del professor Peter Van Dommelen, expert de prestigi internacional i reconegut per les seves aportacions en el camp d'estudi de les antigues civilitzacions protohistòriques de la Mediterrània centre-occidental —principalment la fenícia, la cartaginesa i la nuràgica— i amb treballs destacats sobre l'illa de Sardenya.

Se'l coneix especialment per l'aplicació de la **teoria arqueològica postcolonial** a diferentes realitats colonials, però també per l'estudi del món rural en l'àmbit fenopúnic i per l'ús dels conceptes de materialitat, cultura material i intercanvi cultural, amb què Van Dommelen posa el focus sobre els processos d'interacció entre comunitats diverses i els fenòmens pels quals sorgeixen noves realitats, identitats i situacions colonials.

Joukowsky Family Professor of Archaeology i Professor of Anthropology a la Brown University (EUA), actualment és professor visitant a la Universitat Pompeu Fabra. Maria Carme Belarte (ICREA-ICAC-IEC, grup de recerca MIRMED) i Samuel Sardà (URV, grup de recerca GRESEPIA) no han desaprofitat l'ocasió de convidar Van Dommelen a Tarragona i poder conèixer de primera mà les últimes novetats de la seva recerca. Amb gran expectació, **la Sala d'actes de l'ICAC va completar el seu aforament**, amb prop de noranta persones, entre estudiants, investigadors/es i persones interessades.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

El Prof. Peter Van Dommelen (Univ. of Brown) va començar la sessió magristral amb una presentació titulada "Hibridización en práctica: materialidad e interacciones culturales en el Mediterraneo occidental del primer milenio a. C.". Foto: ICAC-CERCA (CC 4.0).

Peter Van Dommelen, recerca de frontera en el camp dels estudis del postcolonialisme

Podem dir que Peter Van Dommelen fa recerca de frontera en el camp dels estudis del postcolonialisme. Les seves aportacions al coneixement de la Mediterrània antiga centre-occidental ens ajuden a comprendre com les societats locals desenvolupaven diverses estratègies de relació amb la població nouvinguda. També, les seves teories han capgirat la

visió generalitzada del rol de les seves elits, que deixen de ser considerades un actor passiu en els processos colonials i d'intercanvi cultural.

> La recerca de Peter Van Dommelen ha fet canviar la mirada que es tenia sobre les cultures locals i les dinàmiques que es generaven quan entraven en contacte amb els comunament anomenats "colonitzadors".

La sessió magistral va seguir un plantejament molt reflexiu al voltant de qüestions com **el significat social dels objectes materials**, la validesa de les evidències o la importància de tenir en compte la perspectiva local en els fenòmens d'imposició o intercanvi cultural. El professor Van Dommelen va ser molt dinàmic i proper, donant peu a les persones de la sala a debatre les seves idees i fer preguntes sobre possibles implicacions i casos d'estudi concrets.

La visita de Peter Van Dommelen a Tarragona va generar gran expectació entre la comunitat acadèmica. La Sala d'actes de l'ICAC-CERCA va completar l'aforament, amb prop de 90 persones! Foto: ICAC-CERCA (CC 4.0).

En la seva presentació, titulada ***Hibridización en práctica: materialidad e interacciones culturales en el Mediterraneo occidental del primer milenio a. C.***, Van Dommelen va fer èmfasi en la importància de posar en context i qüestionar els objectes que es troben a les excavacions arqueològiques. A més de tenir una funció i una identitat cultural, els objectes materials amaguen un seguit d'històries personals que ens parlen de

les societats que els van crear i de les persones que els intercanviaven i usaven. La seva perspectiva d'anàlisi té molt en compte que aquests objectes poden haver estat sotmesos a processos de reinterpretació i revaloració per part de les noves societats en què s'introduïen.

La Mediterrània ofereix un marc incomparable per a estudiar els efectes de la hibridació cultural

Ja des del neolític, quan s'identifiquen arqueològicament les primeres navegacions, la Mediterrània ha estat una àrea molt activa en contactes i intercanvis culturals; com a resultat tant de l'activitat comercial, com de conflictes bèl·lics o migracions forçoses, causades per la falta de terres de conreu i per la incessant pressió demogràfica.

M. Carme Belarte i Samuel Sardà van presentar i introduir la sessió magistral de Peter Van Dommelen a la Sala d'actes de l'ICAC-CERCA, el passat 21 de març de 2024. Foto: ICAC-CERCA

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

(CC 4.0).

Sobre l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC-CERCA)

L'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC-CERCA) és un **centre CERCA** creat com a consorci el 2003 per la Generalitat de Catalunya i la Universitat Rovira i Virgili. És una institució catalana amb vocació internacional, puntera en la recerca i conservació del patrimoni arqueològic. Té la seu a Tarragona, ciutat reconeguda com a Patrimoni Mundial per la UNESCO l'any 2000. Els seus investigadors i investigadores treballen per comprendre el passat a través de l'estudi de les restes arqueològiques i promoure la preservació del llegat històric. Som CERCA!

Per a més informació, visiteu el lloc web de l'ICAC a www.icac.cat.